רבי ישמעאל בן אלישע – הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה

דף עבודה מלא • תנאים חלק ב • כיתות ב׳–ד׳

שם: _____ כיתה: _____

תקציר מדויק

הדמות המרכזית היא התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע.. האתגר: חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק פיזית, אלא רוחנית – האם הילד ישכח את יהדותו בתוך הטומאה של רומא? רגע השיא: רבי יהושע מגיע לרומא, נעמד מול חלון הכלא, ובוחן את הילד בעזרת חצי פסוק קשה מנביא (ישעיהו). נקודת השיא היא הרגע שבו נשמע קולו הזך של הילד, המשלים את הפסוק במדויק ומוכיח שאמונתו נותרה שלמה. המסר: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות

דיוק במקור: דף העבודה מבוסס על גרעין הסיפור והמקורות המובאים בקובץ. תיאורי אווירה ודיאלוגים שבעיבוד אינם משמשים כאן כשאלות ידע.

1. שאלות על הסיפור הזה

א. בסיפור „הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה", מי פעל ומול איזה קושי?

ב. כיצד התחיל המצב: חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק…?

ג. מה הוביל אל הרגע: הַהֲלִיכָה אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת?

ד. כיצד הסתיים המהלך ב־"מִי נָתַן לְמִשְׁפָּה יַעֲקֹב... וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים?!"?

ה. הביאו פרט מן הסיפור המוכיח את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

2. מילים ורצף אירועים

מילים מתוך כותרת הסיפור והמסר

המילה	פירושה בתוך הסיפור	האירוע שבו היא מתאימה
הילד		
השבוי		
ידע		

סדרו את אירועי „הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה”

סימון	האירוע	מספר בסדר
□	חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק…	_____
□	פְּתִיחָה: הַמַּסָּע אֶל עִיר הָרְשָׁעִים	_____
□	הַהֲלִיכָה אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת	_____
□	הַשְׁאֵלָה שֶׁל הַצַּדִּיק וּתְשׁוּבַת הַיֶּלֶד	_____
□	"מִי נָתַן לְמֹשֶׁה יַעֲקֹב... וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים?!"	_____

נכון או לא נכון — תקנו את המשפטים השגויים

האתגר המרכזי היה: חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק פיזית, אלא רוחנית – האם הילד ישכח את יהדותו בתוך הטומאה של רומא?.	□ נכון □ לא נכון
נקודת השיא הייתה: רבי יהושע מגיע לרומא, נעמד מול חלון הכלא, ובוחן את הילד בעזרת חצי פסוק קשה מנביא (ישעיהו). נקודת השיא היא הרגע שבו נשמע קולו הזך של הילד, המשלים את הפסוק במדויק ומוכיח שאמונתו נותרה שלמה..	□ נכון □ לא נכון
התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע. התעלם מן האתגר, ולכן הסיפור הסתיים בלי כל שינוי.	□ נכון □ לא נכון

תיקון המשפט השגוי:

3. סיבה ותוצאה

מה קרה?	מדוע?	מה השתנה?
חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק…		
הַהֶלִיכָה אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת		
"מִי נָתַן לְמֹשֶׁה יַעֲקֹב... וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים?!"		

מה היה עלול לקרות אילו הדמות לא הייתה פועלת?

איזו בחירה הייתה משמעותית במיוחד?

---

4. הבנה אישית

מה מגלה המעשה על הדמות?

הסבירו את המסר לילד צעיר יותר.

מה שייך לגרעין המקור ומה נראה כתוספת המחשה?

---

5. קומיקס – ארבעה רגעים

ציירו את עיקרי הסיפור וכתבו משפט מתחת לכל ציור.

1. חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק…

_____

2. פְּתִיחָה: הַמַּסָּע אֶל עִיר הָרְשָׁעִים

_____

3. הַהֲלִיכָה אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת

_____

4. הַשְׁאֵלָה שֶׁל הַצַּדִּיק וּתְשׁוּבַת הַיֶּלֶד

_____

כותרת חדשה

מדוע בחרתי בה?

6. כתיבה יצירתית בעקבות „הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה״

☐ יומן של התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֶלִישָׁע. ברגע „רבי יהושע מגיע לרומא, נעמד מול חלון הכלא, ובוחן את הילד בעזרת חצי פסוק קשה מנביא (ישעיהו). נקודת השיא היא הרגע שבו נשמע קולו הזך של הילד, המשלים את הפסוק במדויק ומוכיח שאמונתו נותרה שלמה.”.

☐ מכתב אל התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֶלִישָׁע.: כיצד המעשה לימד אותי „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות”?

☐ ראיון: מדוע לא ויתרת כאשר „חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק פיזית, אלא רוחנית – האם הילד ישכח את יהדותו בתוך הטומאה של רומא?”?

☐ ספרו את „הַהֲלִיכָה אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת” מנקודת מבט של מי שראה את המעשה.

המחזה של שלושה רגעים מדויקים

הסצנה	פעולות הדמויות	משפט מרכזי
חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק…		
הַהֲלִיכָה אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת		
"מִי נָתַן לְמֹשֶׁה יַעֲקֹב... וְיִשְׂרָאֵל לִבְזָזִים?!"		

אפשר להוסיף רגשות ודיאלוגים, אך אין להציג אותם כאילו נאמרו במקור.

7. פתרון בעיות מתוך „הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה”

א. אילו עמדתם לצד התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע. בזמן „פְּתִיחָה: הַמַּסָּע אֶל עִיר הָרְשָׁעִים”, איזו עצה הייתם נותנים ומדוע?

ב. חבר טוען שבמצב „חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק פיזית, אלא רוחנית – האם הילד ישכח את יהדותו בתוך הטומאה של רומא?” עדיף לא לעשות דבר. השיבו לו בעזרת מה שקרה בסיפור.

ג. תארו מצב מחיי ילדים שבו אפשר ליישם דווקא את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות”.

המשימה השבועית שלי בעקבות הסיפור

מעשה שמבטא את המסר	מתי?	בוצע
		☐

איזה רגע בסיפור עזר לי לבחור במעשה הזה?

8. ארבע רמות למידה — „הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה”

זכירה: מה קרה בין „חורבן וגלות. ילד יהודי טהור נחטף מביתו בירושלים ונזרק לכלא רומאי חשוך ומפחיד. הסכנה הגדולה אינה רק…” לבין „הַהֲלִיכָהּ אֶל הַכֶּלֶא – קֹר שֶׁל אֲבָנִים וּדְמָעוֹת”?

הבנה: מדוע היה הרגע „רבי יהושע מגיע לרומא, נעמד מול חלון הכלא, ובוחן את הילד בעזרת חצי פסוק קשה מנביא (ישעיהו). נקודת השיא היא הרגע שבו נשמע קולו הזך של הילד, המשלים את הפסוק במדויק ומוכיח שאמונתו נותרה שלמה.” נקודת השיא?

יישום: כיצד ניישם את „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות” בבית או בכיתה?

יצירה: כתבו סיסמה המזכירה את התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע. ואת המסר.

9. אהבת השם מתוך הסיפור

הסיפור מלמד: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות. המעשה של התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע. מראה כיצד ערך תורני נעשה לבחירה ממשית ברגע של קושי.

איזה מעשה מסוים של התנא הקדוש רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה (הפודה), והילד השבוי שיהפוך לגדול הדור – רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע. יכול לעורר בי רצון להתקרב להשם?

איזו החלטה קטנה, הקשורה ל־„"מִי נָתַן לְמֹשֶׁה יַעֲקֹב... וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים?!"", אקבל בלי נדר?

בעקבות „הילד השבוי — ידע פסוק קשה מישעיהו בעל פה” אני רוצה לעבוד על _____ באמצעות _____.

מחוון למורה – 100 נקודות

תחום	נקודות	הערה
ידיעת הסיפור והדיוק	25	
סיבה ותוצאה	25	
הסבר אישי	20	
יצירתיות ובהירות	15	
יישום ואהבת השם	15	